

Udbrud af højpatogen aviær influenza i Nederlandene, Tyskland og Storbritannien i relation til truslen for Danmark pr. 5. november 2020

Trusselsvurdering:

De nederlandske veterinærmyndigheder har den 29. oktober rapporteret om et udbrud af højpatogen fugleinfluenza (HPAI) H5N8 i en fjerkræbesætning i provinsen Gelderland. Den 4. november rapporterede også Storbritannien om et udbrud af HPAI H5N8 i en fjerkræbesætning i Cheshire i den nordvestlige England.

Både Nederlandene og Tyskland har desuden meldt om fund af højpatogen fugleinfluenza i vildtfugle de seneste uger. De seneste fund i Tyskland er gjort i området Nordfrisland i delstaten Slesvig-Holsten nær grænsen til Danmark, hvorfor det nu må formodes at smitten også findes i vildtfugle i Danmark. Fødevarestyrelsen har den 4. november indsamlet døde vildtfugle ved Højer nær grænsen til Tyskland. Fuglene bliver i øjeblikket undersøgt på SSI.

Fundene i Europa kommer efter beretninger om udbrud af højpatogen fugleinfluenza de seneste måneder i både vildtfugle og fjerkræbesætninger i Rusland og Kasakhstan. Foreløbige undersøgelser tyder på at HPAI stammen fundet i Nederlandene er forenelig med den russiske virusstamme. Det formodes derfor, at smitten er bragt til Europa med efterårets fugletræk østfra. Der er tale om samme mønster som sås forud for fugleinfluenza-epidemierne i Europa i 2005-2006 og 2016-2017.

Der er ikke tidligere rapporteret om smitte til mennesker med denne type fugleinfluenza.

Samlet vurdering:

Baseret på fundene i vildtfugle nær Danmark vurderer Fødevarestyrelsen, at den samlede risiko for smitte med højpatogen aviær influenza til danske fjerkræbesætninger er forhøjet. Trusselsniveauet ændres derfor fra meget lav til høj.

Fødevarestyrelsen vil som konsekvens af det forhøjede trusselsniveau indføre krav om indelukning/overdækning af fjerkræ og andre fugle i fangenskab. Hensigten med dette tiltag er at forebygge smitte med fugleinfluenza fra vildtfugle, og vil blive iværksat snarest muligt og meldt ud i en pressemeddelelse.

Desuden bliver der indført forbud mod samlinger (dyrskuer, markeder, konkurrencer mv.) af fjerkræ og andre fugle i fangenskab. Hensigten med dette tiltag er at forhindre evt. smitte mellem tamfugle, og vil blive iværksat hurtigst muligt og meldt ud i en pressemeddelelse.

Fødevarestyrelsen gør endvidere opmærksom på følgende obligatoriske krav:

- Fjerkræ skal fodres og vandes under tag.
- Ænder og gæs skal holdes fysisk adskilt fra andet fjerkræ.

- Er der tegn på sygdom hos fjerkræet skal en dyrlæge straks kontaktes.

Desuden anbefaler Fødevarestyrelsen, at man inden et besøg i en fjerkræbesætning ikke bør have været i kontakt med fjerkræ i udlandet inden for de seneste 48 timer, da man kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet. Husk altid at vaske fodtøj og evt. skift tøj, inden du går ind til dit fjerkræ.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Outbreak of highly pathogenic avian influenza in The Netherlands, Germany and the United Kingdom in relation to the threat to Denmark per November 5, 2020

Rapid risk assessment:

On October 29, the Dutch veterinary authorities reported an outbreak of highly pathogenic avian influenza (HPAI) H58 in a poultry holding in the province of Gelderland. On November 4, the United Kingdom also reported an outbreak of HPAI H5N8 in a poultry holding in North West England.

Both the Netherlands and Germany have also reported findings of HPAI in wild birds in the recent weeks. The latest findings in Germany were made in the Kreis Nordfriesland in the state of Schleswig-Holstein near the Danish border. Based on these findings, it is presumed that the infection is also present in wild birds in Denmark. On 4 November, the Danish Veterinary and Food Administration collected dead wild birds near the city Højer close to the German border in Southern Jutland. The birds are being analyzed at Statens Serum Institut (SSI).

The findings in Europe follow reports of outbreaks of HPAI H5N8 in both wild birds and poultry holdings in Russia and Kazakhstan. Preliminary studies suggest that the HPAI strain found in the Netherlands is compatible with the Russian virus strain. It is believed that the infection was brought to Europe with the autumn wild bird migration from the east. It is the same pattern seen prior to the avian influenza epidemics in Europe in 2005-2006 and 2016-2017.

No infection has previously been reported in humans with this type of avian influenza.

Overall assessment:

Based on the above, the Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall risk for the introduction of HPAI into Danish poultry herds has increased. Therefore, the risk level changes from very low to high.

Because of the increased risk level, the Danish Veterinary and Food Administration will issue a "housing order" for poultry and other captive birds as a preventive measure against infection with HPAI from wild birds.

In addition, a ban on gatherings (shows, markets, competitions etc.) of poultry and other captive birds will be issued.

The Danish Veterinary and Food Administration also draws attention to the following mandatory requirements:

- Under roof feeding of poultry.
- Physical separation of ducks and geese from other poultry.
- In case of suspicion of disease in poultry immediately, contact a veterinarian.

In addition, the Danish Veterinary and Food Administration recommends that, prior to a visit to a poultry farm, one should not have been in contact with poultry abroad within the past 48 hours, as you can bring animal diseases from abroad. Remember always to wash boots and change clothes before entering your poultry farm.

The Danish Food Agency closely monitors the situation in Europe and updates the assessment when it is considered relevant.

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Mennesker, samt andre dyrearter end fjerkræ, kan derfor smittes med fugleinfluenza. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Sygdommen inddeles i to grupper på grundlag af virus evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har endvidere evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vildtfugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation

Nederlandene

Nederlandene har den 29. oktober rapporteret om et udbrud af HPAI H5N8 i en avlsfjerkræbesætning med 35.000 dyr i Altforst i provinsen Gelderland. Der er etableret en 3 og 10 km zone rundt om den inficerede besætningen i henhold til Rådets Direktiv 2005/94. Alle dyr i besætningen er aflivet.

Der er 9 andre fjerkræbesætninger indenfor 3 km zonen, som alle er blevet testet negative for fugleinfluenza.

De nederlandske veterinærmyndigheder vurderer at smitten sandsynligvis stammer fra vildtfugle i området.

Nederlandene har i perioden fra den 21. oktober – 4. november rapporteret om flere fund af HPAI H5N8 i vildtfugle. Fundene er bl.a. gjort i knopsvaner, pibeænder, skarv, grågæs og bramgæs.

Tyskland

De tyske veterinærmyndigheder har inden for den seneste uge rapporteret om fund af HPAI H5N8 i flere vildtfugle bl.a. i området (kreds) Nordfrisland i delstaten Slesvig-Holsten nær grænsen til Danmark og i Vorpommeren-Rügen i delstat Mecklenburg-Vorpommern, som geografisk er placeret ud til Østersøregionen. Fundene er bl.a. gjort i pibeænder, bramgæs, musvåge, vandrefalk, havørn og spøver.

Som beskrevet ovenfor er det overvejende HPAI H5N8, der er fundet i vildtfluglene. I tillæg er også fundet to andre subtyper: H5N1 i Nederlandene og H5N5 i Tyskland.

Den geografiske fordeling af udbrud/fund kan ses af figur. 1., mens det samlede antal indrapporteringer kan ses af tabel 1 og 2.

Storbritannien

De britiske veterinærmyndigheder har den 3. november rapporteret om et udbrud af HPAI H5N8 i en avlsfjerkræbesætning med 13.500 dyr i Cheshire i det nordvestlige England. Der er etableret en 3 og 10 km zone rundt om den inficerede besætningen i henhold til Rådets Direktiv 2005/94. Alle dyr i besætningen bliver aflivet.

Der pågår i øjeblikket en epidemiologisk undersøgelse af besætningen.

Tabel 1. HPAI indrapporteret i fjerkræ i EU september - november 2020

Land	Sep. 2019	Oct. 2020	Nov. 2020	Dec. 2020	Total
NEDERLANDENE	0	1	0	0	1
UNITED KINGDOM	0	0	1	0	1
Total	0	1	1	0	2

Kilde: ADNS 05-11-2020

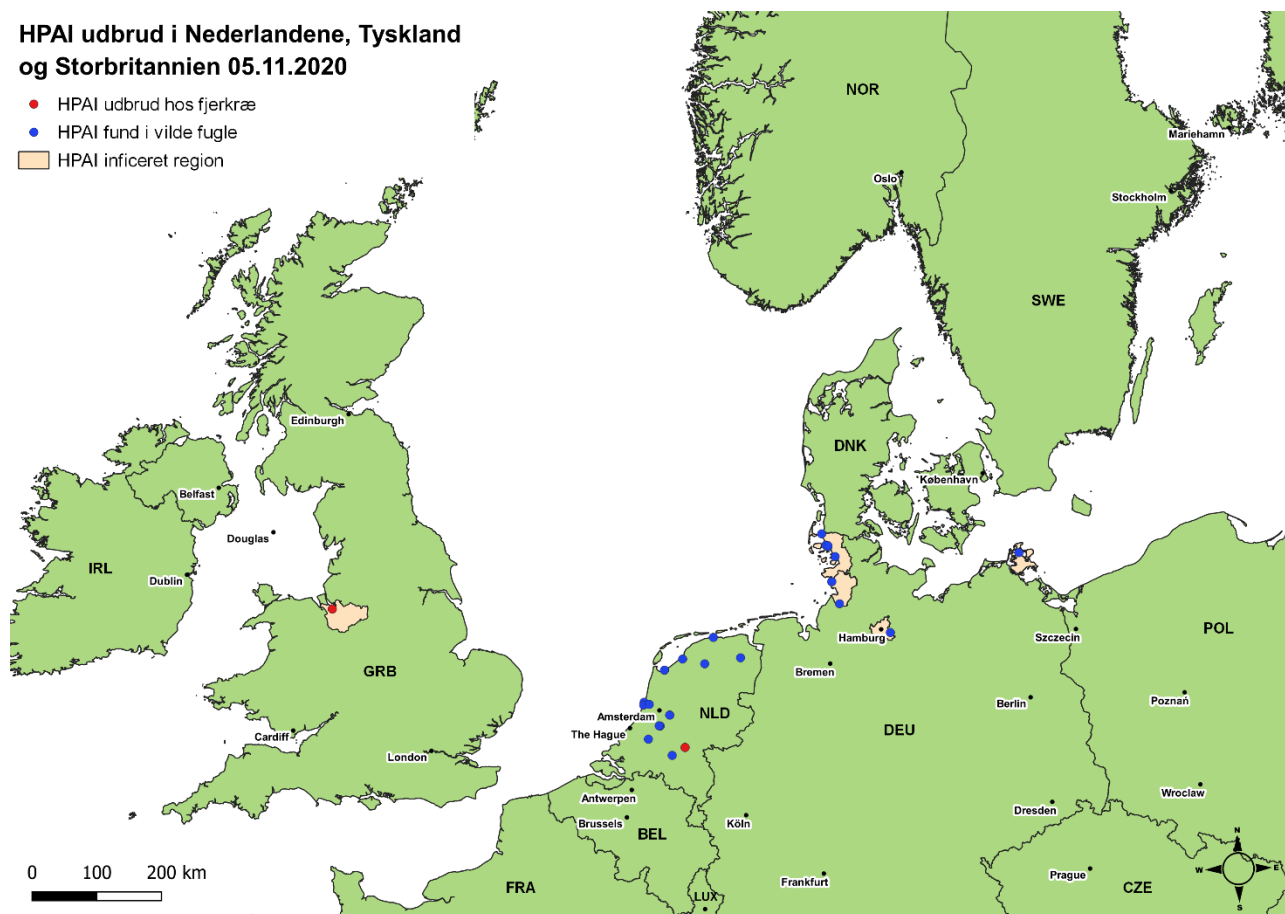
Tabel 2. HPAI indrapporteret i vildtfugle i EU september - november 2020

Land	Sep. 2019	Oct. 2020	Nov. 2020	Dec. 2020	Total
NEDERLANDENE	0	6	9	0	15
TYSKLAND	0	5	8	0	13
Total	0	11	17	0	28

Kilde: ADNS 05-11-2020

HPAI udbrud i Nederlandene, Tyskland og Storbritannien 05.11.2020

- HPAI udbrud hos fjerkræ
- HPAI fund i vilde fugle
- HPAI inficeret region

Figur 1. Kort med HPAI-udbrud hos fjerkræ og vildefugle fundet inficerede med HPAI i Nederlandene, Tyskland og Storbritannien pr. 05-11-2020.

Vurdering

Vildtfugle

Fundene af HPAI H5N8 i vildefugle i Nederlandene i Tyskland kommer efter beretninger om udbrud af HPAI H5N8 de seneste måneder i både vildefugle og fjerkræbesætninger i Rusland og Kasakhstan. Foreløbige undersøgelser tyder på at HPAI stammen fundet i Nederlandene er forenelig med den russiske virusstamme. Det formodes derfor, at smitten er bragt til Europa med efterårets fugletræk østfra. Der er tale om samme mønster som sås forud for fugleinfluenza-epidemierne i Europa i 2005-2006 og 2016-2017.

Danmark ligger centralt placeret på mange fuglebestandes trækruter og i øjeblikket er efterårstrækket i fuld gang, hvilket bringer fugle fra Skandinavien og NV-Rusland gennem landet. Trækket har en overvejende sydvestlig retning, så mange af de fugle, der passerer Danmark har kurs mod overvintringsområder i England, Nederlandene, Frankrig og Tyskland.

Som allerede beskrevet er der inden for de seneste uger fundet HPAI H5N8 i flere vildefugle i Nederlandene og Nordtyskland.

Specielt fundene i Nordfrisland og Vorpommeren-Rügen i Nordtyskland giver anledning til at formode, at smitten nu også forekommer blandt vildtugle i Danmark introduceret med efterårets fugletræk fra øst. Disse fugle udgør i så fald en smitterisiko for dansk fjerkræ.

Fødevarestyrelsen har indsamlet flere døde vildtfugle bl.a. bramgæs ved Højer nær grænsen til Tyskland. Fuglene undersøges i øjeblikket på SSI for fugleinfluenza.

Fjerkræ

På baggrund af udbruddet i en fjerkræbesætning i Nederlandene er der undersøgt indførsler og udførelser af levende fjerkræ og rugeæg mellem Danmark og Nederlandene.

Risikoen for at have indført smitte fra de inficerede områder til Danmark ved direkte indførsler af levende fjerkræ eller rugeæg, eller via fjerkrætransporter, der kommer tilbage til Danmark fra inficerede områder, er vurderet ved søgning i TRACES (online styringsværktøj til alle sanitære krav til handel og import inden for EU af dyr, avlsmateriale, mad, foder og planter).

Fra Nederlandene til Danmark har der i perioden 1. oktober til 30. oktober været 32 forsendelser af fjerkræ og rugeæg. En af forsendelserne af rugeæg stammer fra en besætning ca. 8,5 km fra udbrudsbesætningen dvs. inden for overvågningszonen. Fødevarestyrelsen har i den forbindelse været i kontakt med den danske modtager af rugeæg og sikret at reglerne for desinfektion af rugeæg efterleves.

Fra Danmark til Nederlandene har der i samme periode været 163 forsendelser af fjerkræ og rugeæg. Ingen af forsendelserne er gået til besætninger inden for restriktionszonerne

Fra Storbritannien til Danmark har der i perioden fra 1. oktober – 3. november været 1 forsendelse af fjerkræ og ingen rugeæg. Fra Danmark til Storbritannien har der i samme periode været 1 forsendelse af rugeæg. Ingen af forsendelserne stammer fra eller er gået til det inficerede område.

Samlet vurdering

Vildtfugle er for nuværende identificeret som én vigtig smittevej for introduktion af HPAI til dansk fjerkræ, dette fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Smitteveje og risikoniveau

Antal	Smitteveje	Risikoniveau pr. 05.11.2020
1	Vildtfugle	Høj
2	Fjerkræ/rugeæg	Meget lav

1) Vildtfugle

De seneste fund af HPAI H5N8 i vildtfugle i Nordfrisland nær den dansk-tyske grænse og i Vorpommeren-Rügen ved Østersøen tyder på, at smitten sandsynligvis allerede findes i den danske vildtfuglebestand i den sydlige del af landet. Hvis dette er tilfældet vurderes det, at der hurtigt kan ske spredning til resten af landet blandt vildtfugle.

Risikoniveauet for denne smittevej hæves derfor fra **meget lav** til **høj**.

Risikobegrænsning:

Fødevarestyrelsen vil som konsekvens af det forhøjede trusselsniveau indføre:

- krav om indelukning/overdækning af fjerkræ og andre fugle i fangenskab, som en forebyggende foranstaltning mod smitte med fugleinfluenza fra vildtfugle.
- indføre forbud mod samlinger af fjerkræ og andre fugle i fangenskab herunder dyrskuer, markeder og konkurrencer.
- intensivere overvågningen for fugleinfluenza i døde vildtfugle og opfordrer derfor borgere til at indmelde fund af døde vildtfugle ind til Fødevarestyrelsen.

Som et led i den allerede etablerede overvågning for fugleinfluenza i nedlagt fjervildt undersøger Fødevarestyrelsen i øjeblikket en del nedlagte ænder, der bringes til vildthåndteringsvirksomheder.

2) Tamfjerkræ

De foreløbige enkeltstående tilfælde af HPAI H5N8 i en fjerkræbesætninger i Nederlandene og Storbritannien giver ikke anledning til at øge risikoniveauet for denne smittevej. Den danske rugeri, der har modtaget rugeæg fra restriktionszonen i Nederlandene er blevet kontaktet og vurderes ikke at udgøre en risiko.

Risikoniveauet for denne smittevej bibeholdes derfor som **meget lav**.

Krav om indelukning/overdækning samt forbud mod samlinger

Fødevarestyrelsen udsender snarest en pressemeddelelse om krav om indelukning/overdækning af fjerkræ og andre fugle i fangenskab samt forbud mod samlinger af fjerkræ og andre fugle i fangenskab. Her vil det fremgå fra hvornår reglerne gælder samt øvrige detaljer herom.

Husk at følge reglerne for smittebeskyttelse

Uanset om der er krav om indelukning/overdækning skal du som fjerkræejer være opmærksom på, at der findes en række obligatoriske krav til smittebeskyttelse, der **altid** skal overholdes for at forebygge smitte med fugleinfluenza. Reglerne gælder også for hobbyfjerkræ.

De vigtigste oplistes her:

- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab skal fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vildtfugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- Ved opdræt eller hold af ænder eller gæs må disse dyr ikke have fysisk kontakt med andet fjerkræ eller andre fugle i fangenskab.
- Fjerkræ eller andre fugle i fangenskab må ikke få vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner, herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle har adgang til, skal være afskærmet, så større vildtfugle ikke kan få adgang til bassinet.

Yderligere information kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Forebyggende-beskyttelsesforanstaltninger-mod-fugleinfluenza.aspx>

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens hjemmeside <https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyresundhed/Fugleinfluenza/AI%20Faktaark.%20Til%20fjerkræ-producenter.%20saadan%20beskytter%20du%20dig%20mod%20fugleinfluenza.pdf> kan du finde mere informationer om, hvordan du som fjerkræejer skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har hobbyfjerkræ eller er professionel fjerkræavler anbefaler Fødevarestyrelsen, at du altid overholder basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vildtfugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Vær opmærksom på, at der snarest indføres obligatoriske krav om indlukning/overdækning.

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ fra lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres. Det fremgår af bek. nr. 1450 af 15. december 2009 om fjerkræproduktion og omsætning af fjerkræ. Af samme bekendtgørelse fremgår, at du desuden skal føre optegnelse over dato og sted for rengøring og desinfektion og kunne forevise disse til Fødevarestyrelsen på forlangende.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund af døde vildtfugle

Indmeldinger af døde vildtfugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vildtfugle i Danmark.

Hvis du finder døde eller syge vildtfugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle
- Rovfugle
- Kragefugle

Husk at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vildtfugle ind til Fødevarestyrelsen.

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#)

Seneste udbrud i Danmark

Der har senest været udbrud af højpatogen fugleinfluenza i tamfjerkræ i Danmark i februar 2017, hvor der blev konstateret højpatogen fugleinfluenza H5N8 i et lille udegående gåsehold på Frilandsmuseet i Maribo på Lolland.

Der har senest været udbrud af lavpatogen fugleinfluenza i januar 2020, hvor der blev konstateret lavpatogen fugleinfluenza H5N1 i en økologisk besætning med æglæggere i Sæderup i Aalborg Kommune.

Der er senest fundet højpatogen fugleinfluenza i vildtfugle i Danmark i januar 2019. Følg med i AI overvågningen i vildtfugle i Danmark her: <https://ai.fvst.dk/>

Referencer

21-10-2020 - 04.11.2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen – Netherlands '14 Highly pathogenic avian influenza in wild birds' - Primary disease notification.

30-10-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen NETHERLANDS '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification

30-10-2020 – 03.11.2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen – Germany '14 Highly pathogenic avian influenza in wild birds' - Primary disease notification

30-10-2020. OIE meddelelse NLD 29/10/2020 Alert/Alerte/Alerta - Highly pathogenic influenza.

03-11-2020, ADNS meddelelse fra EU Kommissionen - UNITED KINGDOM '15 Highly pathogenic avian influenza in poultry' - Primary disease notification

<https://webgate.ec.europa.eu/ADNS>

03-11-2020, EU Kommissionen: Weekly note info HPAI_W10_01.10 -03-11 2020, Highly pathogenic avian influenza detected recently in the EU and elsewhere in Europe.

Ole Roland Therkildsen, Seniorrådgiver, Institut for Bioscience – Faunaøkologi, Aarhus Universitet.

Rådets Direktiv 2005/94/EF af 20. december 2005 om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af aviær influenza og om ophævelse af direktiv 92/40/EØF.

European Centre for Disease Prevention and Control: <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/avian-influenza-eu-alert-new-outbreaks>

[Commission Implementing Decision \(EU\) 2020/1606 of 30 October 2020 concerning certain interim protective measures in relation to highly pathogenic avian influenza of subtype H5N8 in the Netherlands.](#)